

KURULUŞ DÖNEMİ İLE İLGİLİ NELER ÖĞRENDİK? ÖĞRENDİKLERİMİZİ PEKİŞTİRELİM

*Osmanlı Bizans kuvvetleri ile ilk kez **Koyunhisar Savaşı**'nda savaştılar.

*Anadolu Türk Beylikleri içinde Osmanlı Devleti'nin topraklarına kattığı ilk beylik **Karesioğulları**dır. Bu hareket Anadolu'da **Türk siyasi birliğini sağlamaya yönelik atılan ilk adım** olarak kabul edilmektedir.

*Timur Altın Orda Devleti üzerine düzenlediği seferlerle **Rusya'nın** güçlenmesine ortam hazırlamıştır.

***Anadolu Hisarı Yıldırım Bayezit**, **Rumeli Hisarı** ise **II. Mehmet** (Fatih) döneminde yapılmıştır.

***Sırpsındığı Savaşı** Osmanlıların Balkanlarda **Haçlılarla** yaptığı ilk savaştır.

*Osmanlılar Balkanlarda tutunmak için Haçlılarla; **Varna** (1444), **Kosova** (1448) Savaşını yapmışlardır.

***Kosova Savaşı** Osmanlıların Balkanlarda tutunmak için verdiği bir savaştır. Bu savaş sonrası **Türklerin Balkanlardan sökülüp atılmayacağı anlaşılmıştır**. (Türkler kesin olarak Balkanlara yerleşmişlerdir.)

*Denizcilik tecrübesi ve donanma gücüne sahip **olan Karesi beyliği, Saruhanoğulları, Aydınoğulları, Mentешеoğulları** topraklarının Osmanlılara katılması ile Osmanlılar bu beyliklerin donanma gücünden istifade etmiştir.

*Osmanlılar denizlerde **ilk defa Venediklerle** savaşmışlardır. Yıldırım **Bayezit ve Mehmet Çelebi** döneminde Venediklerle karşı başarısız oldukları bu savaşlarda tecrübe kazanmışlardır.

*Kuruluş döneminde Osmanlı askerlerinin kullandıkları silahlar; **kılıç, gürz, balta, hançer, mızrak, ok ve yay**.

*Bizans'ta çıkan taht kavgaları karşısında Osmanlılar Rumeli'ye ilk defa Orhan Bey döneminde geçtiler.

*Rumeli'de ilk ele geçirdikleri toprak "**Çimpe**" kalesi olmuştur.

* Edirne "**Sazlıdere**" savaşı ile ele geçirilmiştir.

Ankara savaşı Timur Devleti ile Osmanlılar arasında oldu. Bu savaşta yenilerek esir düşen Yıldırım Bayezit'in oğulları arasında taht kavgası çıktı. On bir yıl süren taht kavgaları dönemine Osmanlı tarihinde "**Fetret Dönemi**" denmiştir.

***İlk Osmanlı Medresesi Orhan Bey** döneminde **İznik**'te Açıldı

*Mülkiyeti Müslüman halka ait olan topraklara "**Öşri**", mülkiyeti **gayrimüslimlere** ait olan topraklara ise "**Haraci**" denmiştir.

*Osmanlı Devleti "**İskân**" siyaseti ile balkanlardaki **Türk egemenliğini sürekli hale getirmek** istemiştir.

***Yeniçeri Ocağına devşirme sistemi** ile asker alınmıştır.

*Osmanlılarda ustalık seviyesine ulaşmış kişilere dükkân açma iznine "**gedik**" denmiştir.

*Devlet'e ait topraklara "**miri arazi**" denmiştir.

*Geliri hayır işleri ve kamu yararına ayrılmış topraklara "**vakıf arazi**" denmiştir.

*Nüfusunun büyük bölümü kırsal kesimde yaşayan Osmanlı Devleti'nin **ekonomisinin temeli tarıma** dayanıyordu.

*Fethedilen yerlerin ve buralarda yaşayan insanların özelliklerini ayrıntılı biçimde; nüfusunu, medeni hallerini, sağlık durumlarını, mesleklerini, mal varlığını ve diğer her türlü bilgilerinin kaydedildiği deftere "**tahrir defteri**" denmiştir. Tarihçiler için **birinci elden kaynak** olarak kabul edilmiştir.

*Osmanlılarda zanaat erbabına genel olarak **ehl-i hırfet** denmiştir.

*Esnafın kendi aralarında örgütlenmesi ve meslek deneyimi kazanmalarına ve herhangi bir meslek dalıyla ilgili eğitilmelerine Abbasilerin "**fütüvvet**", Selçuklular ve Osmanlıların kuruluş döneminde **ahilik** denmiştir. Sonraki dönemlerde ise bu sisteme "**lonca**" denmiştir. (çırak, kalfa ve usta)

*Yollarda tüccarların güvenliğini **derbentçi** denilen görevliler sağladı.

*Posta ve haberleşme hizmetlerini "**menzil teşkilatı**" yerine getirdi.

*Taşımacılık; at, katır, deve gibi hayvanlarla sağlanırdı. Osmanlılarda bu işle uğraşanlara "**mekkâreci**" denmiştir.

*Osmanlılarda kale kuvvetleri büyük ölçüde güçlü, kuvvetli, korkusuz bekâr gençlerden oluşurdu. **Azap** denilen bu askerler savaş zamanında ordunun en ön safında savaşırlardı.

Soru:

Neden Osmanlı devleti içinde Avrupa'daki gibi köle, çiftçi, soylu gibi bir sınıf oluşmamıştır:

Toprak sahibinin padişah (devlet adına) olması nedeniyle ortaya büyük hanedanların çıkması engellenmiştir. Bu uygulama Avrupa'daki gibi feodalite ve sınıf ayrımlarının doğmasını önlemiştir

TEST: 2

1. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlıların Karesioğulları Beyliğini ele geçirmekle sağladığı kazançlardan biri değildir?

- A) Cihat amacının gerçekleştirilmiş olması
 B) Sınırların denize ulaşması
 C) Rumeli'ye geçişin kolaylaşması
 D) Deniz kuvvetlerine sahip olunması
 E) Türk Birliğini sağlama çalışmasının başlaması

2. Kuruluş Devrinde Osmanlı'yı en fazla uğraştıran Türk Beyliği Karamanoğulları'dır.**Osmanlılar ile Karamanoğulları arasında yapılan ilk savaş aşağıdakilerden hangisinin devrinde başlamıştır?**

- A) Osman Bey B) Orhan Bey C) I. Murat
 D) I. Mehmet E) Yıldırım Bayezit

3. "Çanakkale'yi ele geçirmek için çalışan Venediklilere karşı Osmanlı donanması Marmara'ya açılmış ve Venediklilerle ilk deniz savaşları yapılmıştır."**Yukarıdaki etkinlik hangi Osmanlı padişahı döneminde gerçekleşmiştir?**

- A) I. Murat B) I. Bayezid C) I. Mehmet
 D) II. Murat E) II. Mehmet

4. Aşağıdakilerden hangisi Çelebi Mehmet'in Osmanlı Devleti'ni yıkılma aşamasından kurtarmasında diğerlerinden daha etkili olmuştur?

- A) Adaletli kişiliği B) Ekonomik anlayışı
 C) Teşkilatçılığı D) İdealistliği
 E) Kararlı tutumu

5. Fransızlar, İngilizler ve Almanlar ilk kez hangi savaşta Osmanlılarla temasa geçmişlerdir?

- A) Sazlıdere Savaşı B) I. Kosova Savaşı
 C) Niğbolu Savaşı D) II. Kosova Savaşı
 E) Varna Savaşı

6. Osmanlı Devleti, Kuruluş devrinde aşağıdaki devletlerin hangisiyle savaşmamıştır?

- A) Akkoyunlular B) Macar Krallığı
 C) Bulgar Krallığı D) Sırp Krallığı
 E) Bizans İmparatorluğu

7. Osmanlı Devleti ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Merkezîyetçi bir yönetim anlayışına sahiptir.
 B) Çağ açıp kapatan ikinci Türk Devleti'dir.
 C) Üç kıtada birden hâkimiyet kurmuştur.
 D) İslamiyet'i Avrupa'da yaymaya çalışan en etkili Türk Devletidir.
 E) Son büyük Türk Federasyonu'dur.

8. —Sırbistan'a bağımsızlık verilecektir.

— Eflak, Macaristan'ın koruyuculuğuna bırakılacaktır.

— Tuna Nehri Osmanlı - Macar sınırı olacaktır.

gibi kararlar aşağıdaki antlaşmaların hangisine aittir?

- A) Zitvatoruk Antlaşması
 B) Serav Antlaşması
 C) Edirne - Segedin Antlaşması
 D) İstanbul Antlaşması
 E) Bucaş Antlaşması

9. Aşağıdaki savaşlardan hangisi Osmanlı Devleti'nin Balkan ilerleyişine karşı oluşan Haçlı Birliği'yle yapılmamıştır?

- A) I. Kosova B) Niğbolu C) Varna
 D) II. Kosova E) Palekanon

10. Osmanlı Devleti, ülke topraklarının hızla genişlemesi üzerine ortaya çıkan idari sorunlara karşı ilk olarak aşağıdaki önlemlerden hangisini almıştır?

- A) Yeni fethedilen yerlere doğrudan merkezden atamalar yapmıştır.
 B) Beylerbeyliği kurumunu oluşturmuştur.
 C) Eyaletleri kaldırmıştır.
 D) Ayanlara haklar vermiştir.
 E) Vilayetleri oluşturmuştur.

11. Osmanlı Devleti, aşağıdaki savaşların hangisiyle Balkan uluslarına gücünü ilk kez hissettirmiştir?

- A) I. Kosova Savaşı B) Niğbolu Savaşı C) Varna Savaşı
 D) II. Kosova Savaşı E) Sırpıncığı Savaşı

12. Osmanlıların Anadolu'daki Türk beyliklerini kendine bağlaması aşağıdakilerin hangisine yöneliktir?

- A) Moğol baskısından kurtulmak
 B) Beyliklerin Timur'la bağlantısını koparmak
 C) Anadolu Türk Siyasi Birliği'ni sağlamak
 D) Fetih anlayışına son vermek
 E) Haçlı Seferleri'nin olumsuzluklarını gidermek

13. Osmanlı Beyliği Osman Bey devrinde aşağıdaki Türk beyliklerinden hangisi ile ortak sınıra ulaşmamıştır?

- A) Karesioğulları B) Germiyanoğulları C) Karamanoğulları
 D) Candaroğulları E) Bizans İmparatorluğu

14. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Beyliği'nin ilerleyişini kolaylaştıran nedenlerden biri değildir?

- A) Bizans ile aynı sınırı paylaşması
 B) İyi bir devlet örgütüne sahip olması
 C) Ordu teşkilatının güçlü olması
 D) Anadolu Türk Beyliklerinden destek alması
 E) Uç Beyliği olarak kurulmuş olması

15. Osmanlı Devleti'ni kuran Kayıların Anadolu'ya gelmelerinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cengiz Han'ın önünden kaçmaları
 B) İklim şartlarının elverişsiz olması
 C) Yurt tutmak istemeleri
 D) Cihat'ı gerçekleştirmek istemeleri
 E) İslamiyet'i kabul etmek istemeleri

16. Osmanlı Devleti kurulduğu sırada Anadolu'da bazı devletler de vardır.**Aşağıdakilerden hangisi bunlardan biri değildir?**

- A) Anadolu Selçuklu Sultanlığı
 B) İznik Rum İmparatorluğu
 C) İlhanlılar Devleti
 D) Bizans İmparatorluğu
 E) Trabzon Rum İmparatorluğu

17. Aşağıdakilerden hangisi Ankara Savaşı'nın sonuçlarından biri değildir?

- A) Osmanlı Devleti'nde Fetret devrinin başlaması
B) Balkanlarda Osmanlı hâkimiyetinin zayıflaması
C) İstanbul'un fethinin en az elli yıl gecikmesi
D) Anadolu'da Beylikler devrinin yeniden başlaması
E) Anadolu'da Türk nüfus yoğunluğunun artması

18. I. Niğbolu Savaşı
II. Sırpsındığı Savaşı
III. Varna Savaşı

Osmanlı'nın kuruluş devrinde yapılan yukarıdaki savaşların kronolojik sıralaması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I-II-III B) II-III-I C) III-I-II D) II-I-III E) III-II-I

19. Aşağıdakilerden hangisi I. Mehmet (Çelebi Mehmet) devrinde gerçekleşen olaylardan biri değildir?

- A) Haçlıların saldırı güçlerinin kırılması
B) Anadolu'da siyasi birlik çalışmalarının yeniden başlaması
C) Fetret devrinin sona erdirilmesi
D) Düzmece Mustafa (Mustafa Çelebi) İsyanının görülmesi
E) Şeyh Bedrettin isyanının çıkması

20. Kuruluş Devrinde Osmanlıya karşı yapılan Haçlı seferlerinin ortak amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kudüs ve çevresini ele geçirmek
B) Bizans'ı Osmanlıya karşı güçlü tutmak
C) Anadolu'nun zenginliklerini ele geçirmek
D) Türkleri Balkanlardan çıkarmak
E) Papa'nın hâkimiyet alanını genişletmek

21. Bizans imparatorluğu;

- Osmanlı Devletine karşı Haçlı Seferlerini başlatmak
-- Osmanlı Devletindeki taht mücadelelerini körüklemek
isterken en fazla neyi amaçlıyordu?

- A) Hıristiyan dünyasının liderliğini ele geçirmek
B) Türklerin Anadolu'dan çıkartılmasını sağlamak
C) Katolik Ortodoks kiliselerini birleştirmek
D) Daha önce kaybettiği yerleri geri almak
E) Osmanlıya karşı varlığını devam ettirmek

22. Osmanlı Beyliği kurulduktan sonra Anadolu Türk birliğini sağlama çalışmalarına da başlamıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu çalışmalardan biri değildir?

- A) Bursa'nın alınıp başkent yapılması
B) Karesioğulları Beyliğinin ele geçirilmesi
C) Hamitoğulları'ndan para ile toprak satın alınması
D) Germiyanogulları Beyliğine son verilmesi
E) Karamanoğulları ile mücadele edilmesi

23. Anadolu Türk Birliği Yıldırım Bayezit devrinde sağlanmış ancak daha sonra yeniden bozulmuştur.

Bu duruma neden olan olay aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sırpsındığı Savaşı B) Sazlıdere Savaşı
C) Niğbolu Savaşı D) Birinci Kosova Savaşı
E) Ankara Savaşı

24. Osmanlılar aşağıdaki Anadolu Selçuklu Sultanlarından hangisi döneminde nereye uç beyliği olarak yerleşmişlerdir?

- A) I. Kılıçarslan - Bilecik
B) Alaaddin Keykubat - Karacadağ
C) I. Mesut - Söğüt
D) II. Kılıçarslan - Domanıç
E) I. Gıyasettin Keyhüsrev - İznik

25. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Beyliğinin kısa sürede büyük bir imparatorluk olmasının nedenlerinden birisi değildir?

- A) Kuruluş sırasında geniş topraklara sahip olması
B) Coğrafi konumunun büyümeye elverişli olması
C) Yönetimde olanların yetenekli olması
D) İktidarın tek elde toplanması
E) Bizans'ın eski gücünü kaybetmesi

26. Osmanlı Devleti'nin deniz gücünü artırması ve Rumeli'ye geçme imkânını elde etmesi aşağıdakilerden hangisinin sonucunda meydana gelmiştir?

- A) İlk düzenli ordunun kurulması
B) İpek Yolu'nun önem kazanması
C) Moğol istilasının Bursa'ya kadar gelmesi
D) Anadolu Türk birliğinin sağlanması
E) Karesioğulları'nın Osmanlı Devleti'ne katılması

27. Ankara savaşı sonuçları itibari ile aşağıdaki savaşlardan hangisi ile bir benzerlik gösterir?

- A) Yassıçemen B) Köseadağ C) Miryokefalon D) Sırpsındığı E) Hittin

TEST:2 CEVAP ANAHTARI

Aşağıda verilen boşlukları uygun kelimelerle doldurunuz.

- 1-) Osmanlı Devleti ile Bizans arasında yapılan ilk savaş Osman Bey döneminde 1302'deki Savaşıdır.
2-) I. Bayezid'e Niğbolu Savaşı'ndan sonra Halife tarafından unvanı verilmiştir.
3-) Osmanlılar Rumeli'de ilk aldığı yer kalesidir. döneminde alınmıştır.
3-) Osmanlı Devleti'nin Balkanlarda fethettiği politikası Rumeli'de Türk nüfusunun artmasına ve Balkanlarda Türklerin kesin olarak yerleşmesine neden olmuştur.
4-) Osmanlı Devleti'nin ilk başkenti olmuştur.

Doğru Cevaplarınızı aşağıdakilerle karşılaştırınız.

- 1-) Koyunhisar/ 2-) Sultanı' İlim-i Rum/ 3-) Çimpe, Orhan Bey/ 4-) İskân/5-Söğüt

TEST: 3

1. Karesioğulları, Balıkesir ve Çanakkale çevresinde kurulmuş bir süre sonra ikiye ayrılmış, Balıkesir kolu 1345'te, Bergama kolu ise 1360'da Osmanlı Devleti'ne katılmıştır.

Bu bilgilere bakılarak;

- I. Siyasal birlik
- II. Coğrafi konum
- III. Ulusal yapı

durumlarından hangilerinin korunamaması Karesioğulları'nın yıkılmasını kolaylaştırmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

2. Yıldırım Bayezid'den sonra boşalan Osmanlı tahtı için Yıldırım'ın oğulları arasında 11 yıl süren taht kavgalarını Çelebi Mehmet kazanmış ve tek başına Osmanlı padişahı olmuştur. Böylece Osmanlı Devleti yeniden toparlanmaya başlamıştır.

Bu duruma bakılarak;

- I. Osmanlı Devleti dağılma tehlikesi geçirmiştir.
- II. Ülke hanedan ailesinin ortak malıdır, anlayışı terk edilmiştir.
- III. Batıya doğru fetih hareketleri yavaşlamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

3. Orhan Bey, Çanakkale Boğazı'na ulaşmak ve Marmara Denizi'ne egemen olabilmek amacıyla Karesioğulları'nın taht kavgalarından yararlanarak bu beyliği topraklarına katmıştır.

Buna göre;

- I. Türk birliği
- II. Jeopolitik konum
- III. Gelirleri artırma

durumlarından hangileri bu gelişmenin sonuçlarından olumlu yönde etkilenmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

4. Osmanlı Devleti'yle Timur İmparatorluğu arasında Ankara Savaşı'nın çıkmasında;

- Çin seferine çıkmayı planlayan Timur'un batısında güçlü Osmanlı Devleti'nin bulunmasından rahatsızlık duyması
- Timur'un Yıldırım Bayezid'ten kabul edilmesi mümkün olmayan isteklerde bulunması gelişmeleri etkili olmuştur.

Buna göre;

- I. Timur doğruya doğru genişleme isteğinde olmuştur.
- II. Her iki hükümdarda balkanlarda ilerleme düşüncesindedir.
- III. Yıldırım'a devletler arası eşitlik prensibine uymayan isteklerde bulunulmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

5. II. Murat, Bizans İmparatorluğu'nun Çelebi Mustafa'ya verdiği destekten dolayı İmparator Manuel'i cezalandırmak amacıyla İstanbul'u kuşatmıştır.

Bu duruma bakılarak;

- I. Bizans'a karşı meşru müdafaa savaşı yapılmıştır.
- II. Osmanlı Devleti'nin iç işlerine karışılmıştır.
- III. İstanbul Osmanlı'ların eline geçmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız I ve II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

6. Orhan Bey'in temel politikası Rumeli'ye yerleşmekti. Bu amaçla Süleyman Paşa, Rumeli'de Bolayır ve Tekirdağ'a kadar olan toprakları ele geçirmiş ve Karesi bölgesinden getirilen bir grup Türkmen buralara yerleştirilmiştir.

Bu bilgilere bakılarak;

- I. Rumeli fetihleri kalıcı hale getirilmeye çalışılmıştır.
- II. Bizans'ın Avrupa ile kara bağlantısı tehlikeye girmiştir.
- III. Türkmenler etnik yapıyı değiştirmişlerdir.

yargılardan hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

7. Osmanlılar Karesi topraklarında ve Ankara yönünde ilerlerken Bizans'ta taht kavgaları yaşanıyor, imparator olmak isteyen Kantakuzen, Orhan Bey'den yardım istedi. Kantakuzen, Orhan Bey'in yardımlarıyla Bizans tahtına çıkmayı başardı.

Bu duruma bakılarak;

- I. Osmanlılar Bizans'ın iç işlerine karışmıştır.
- II. İki devlet arasında sürekli bir ittifak sağlanmıştır.
- III. Kantakuzen çıkarına göre hareket etmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

8. Köseadağ Savaşı'ndan sonra bağımsızlığına kavuşan beyliklerden biri de Osmanlı Beyliği'dir. Ayrıca Anadolu Beylikleri Dönemi'nde, Anadolu'nun Türkleşmesi tamamlanmış ve Türk kültürü önem kazanmıştır.

Bu duruma bakılarak;

- I. Anadolu'da Bizans kültürü zayıflamıştır.
- II. Çok uluslu yapıya son verilmiştir.
- III. Türk nüfusunun göçüne ortam hazırlanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

9. Osmanlı Devleti'nin İstanbul'u kuşatması ve sınırlarını Macaristan'a kadar genişletmesi, Macar kralını harekete geçirdi. Ancak Macarlar Türkleri Balkanlardan atmaya güçlerinin yetmeyeceğini görerek Papa'dan yardım istediler ve Türklere karşı Papa'nın önderliğinde Alman, Fransız, İngiliz ve Balkan uluslarından oluşan bir Haçlı ordusu kuruldu. Türkler bu orduyu 1396'da Niğbolu'da yenmiştir.

Bu bilgilere göre;

- I. Ortodokslar bu sefere destek vermemişlerdir.
- II. Papalık siyasal olayları yönlendirmeye devam etmiştir.
- III. Macarlar Orta Avrupa'yı korumak istemişlerdir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

TEST:3 Cevap Anahtarı:

TEST:4

1. • 1345'te Karesioğulları Beyliği Osmanlı Devleti'ne bağlandı.
• 1353'te Bizans İmparatoru Kantakuzen, Gelibolu Yarımadası'ndaki Çimpe Kalesi'ni Osmanlı Devleti'ne bıraktı.

Bu gelişmelerin Osmanlılar açısından ortak sonucu aşağıdakilerden hangisi olmuştur?

- A) Anadolu Türk beyliklerinin birleşmesi
B) Bizans'ın ömrünün uzaması
C) Anadolu'dan Rumeli'ye asker sevk etmenin kolaylaşması
D) Düzenli ordunun kurulması
E) Haçlı Seferlerinin şiddetlenmesi

2. Osmanlı Devleti, batıda fethedilen topraklara doğudan gelen göçebe Türkmen aşiretlerini yerleştirmiş; bunu yaparken de birbirleriyle anlaşmazlık içinde olan aşiretlerin ayrı yerlerde iskânına özen göstermiştir. Yapılan bu uygulamanın;

- I. fethedilen bölgelere Türk kimliği kazandırma,
II. kan davalarının önüne geçme,
III. göçebe aşiretleri yerleşik hayata alıştırmaya

amaçlarından hangileriyle ilgili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

3. Çelebi Mehmet döneminde Simavna eski kadısı Şeyh Bedrettin'in başlattığı ayaklanma, daha öncekilerden farklıydı. Çünkü Şeyh Bedrettin, kişilerin köle gibi çalıştırılmasına (angaryaya), Sünni mezhebindeki bazı kurallara ve devletin ilelebet aynı hanedanından gelen hükümdarlar tarafından yönetilmesine karşı çıkıyordu.

Buna göre, Şeyh Bedrettin İsyanı için;

- I. Mevcut düzeni değiştirmeye yöneliktir.
II. Dinî ve sosyal nitelik taşıyan bir isyandır.
III. Askerler tarafından da desteklenmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

4. Osmanlıların Balkanlarda ilerlemesinden telaşa kapılan Avrupalı devletler, tıpkı XI. ve XII. yüzyıllarda Selçukluları Anadolu'dan atmak için başlattıkları Haçlı Seferlerinin bir benzerini, bu kez Osmanlılar üzerine düzenlemişlerdir.

Buna göre, Osmanlılar üzerine düzenlenen Haçlı saldırılarının amacı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Bizans'ın içişlerine karışılmasını engellemek
B) Kutsal topraklara ulaşmak
C) Osmanlıları Balkanlardan çıkarmak
D) Hristiyanlığı yaymak
E) Balkan uluslarının birliğini sağlamak

5. Orhan Bey döneminden itibaren askerî, siyasi, kültürel ve ekonomik yönlerden kurumsallaşmaya çalışan Osmanlılar, kısa sürede beylikten devlete dönüşmüştür.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi kültürel alandaki kurumsallaşmaya örnek olarak gösterilebilir?

- A) Piyade (yaya) ve müselleme (atlı) adıyla askerî birliklerin oluşturulması
B) İznik'te ilk Osmanlı medresesinin açılması
C) Divan teşkilatının kurulması
D) İlk Osmanlı donanmasının inşa edilmesi
E) Vezirlik makamının oluşturulması

6. Yıldırım Bayezid döneminde İstanbul, Osmanlılar tarafından ilk kez kuşatılmış; fakat 1391'den 1401' yılına kadar aralıklarla devam eden kuşatma başarılı olamamıştır.

Bu durumun aşağıdaki seçeneklerin hangisindeki teknik nedenden kaynaklandığı savunulabilir?

- A) İstanbul'un surlarını yıkabilecek güçte topların bulunmaması
B) Şehrin üç taraftan denizlerle çevrili olması
C) Batıdan Bizans'a yapılan yardımların önlenemeyişi

- D) Şehrin karşısına Anadolu Hisarı'nın yaptırılması
E) Niğbolu ve Ankara Savaşlarının çıkması

7. Kuruluş Döneminden itibaren Balkanlarda fetihlere başlayan Osmanlılar, yerli halk üzerinde hiçbir zaman dinî ya da etnik baskı uygulamamış, daha çok doğudan gelen Türkmen boylarını, iskân etme ve batı sınırlarının güvenliğini sağlama amacı gütmüştür.

Bu bilgiye göre, Osmanlı Devleti'nin fetihler sırasında;

- I. hâkimiyet alanını genişletmek,
II. artan nüfusun ihtiyaçlarını karşılamak,
III. yerli halkı göçe zorlamak

amaçlarından hangilerini ön planda tuttuğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

8. XIV. yüzyıl ortalarından XVI. yüzyıla kadar geçen süreçte, Balkanların önemli bölümü Türk ve Müslüman kimliği kazanmıştır.

Bunda, aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulamaz?

- A) Balkanlardaki karışıklıkların
B) Ankara Savaşı sonrasında yaşanan Fetret Devri'nin
C) Osmanlı'nın izlediği iskân siyasetinin
D) Bizans'ın Balkan devletlerine yardım edememesinin
E) Osmanlı yönetiminin yerli halka hoşgörüle yaklaşmasının

9. Osmanlı Devleti'nin, bağımsızlığını ilan ettiği yıllarda düzenli ve sürekli bir ordusu yoktu.

İlk düzenli ordu, beylikten devlete geçişi sağlayan Orhan Bey zamanında yaya ve müselleme (atlı) adıyla kuruldu. Rumeli'de fetihlerin başlaması üzerine de I. Murat zamanında Yeniçeri ordusu oluşturuldu.

Buna göre Osmanlı Devleti'nin düzenli ve sürekli ordular oluşturulmasında;

- I. askere duyulan ihtiyacın artması,
II. sınırların genişlemesi,
III. devletin teşkilatlandırılması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

10. Selçuklular zamanında devlet içinde küçük beylikler halinde yaşayan atabeylikler vardı.

Osmanlılarda böyle bir durumun olmayışı aşağıdakilerden hangisi ile açıklanabilir?

- A) Devletin hükümdar ve soyundan gelenlerin ortak malı olması
B) Güçlü bir merkezi yönetimin kurulması
C) Beyliklerin Osmanlı Devleti'ne bağlanması
D) Osmanlı devlet yönetiminin Selçuklulara benzemesi
E) Osmanlı devlet örgütünde Bizans'ın örnek alınması

11. Osmanlı Devleti'nin deniz gücünü artırması ve Rumeli'ye geçme imkânını elde etmesi aşağıdakilerden hangisinin sonucunda meydana gelmiştir?

- A) İlk düzenli ordunun kurulması
B) İpek Yolu'nun önem kazanması
C) Moğol istilasının Bursa'ya kadar gelmesi
D) Anadolu Türk birliğinin sağlanması
E) Karesioğulları'nın Osmanlı Devleti'ne katılması

12. Osmanlı Devleti'nin Anadolu siyasi birliğini sağlaması ilk defa hangi dönemde gerçekleşmiştir?

- A) Orhan Gazi B) I. Murat C) I. Bayezid
D) I. Mehmet E) II. Mehmet

13. Osman Bey zamanında fetihler aşiret kuvvetleri ile gerçekleştirilirken sınırların genişlemesi ile Orhan Bey zamanında yaya ve müsellemler birliğinin, I. Murat zamanında Yeniçeri Ocağı'nın kurulduğu görülür.

Yukarıdaki bilgilere bakılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Düzensiz ordu, sınırların genişlemesiyle yetersiz kalmıştır.
 B) Osmanlı askeri teşkilatı sürekli bir gelişme göstermiştir.
 C) Türkmen göçlerinin kesilmesi Yeniçeri Ocağı'nın kurulmasını gerektirmiştir.
 D) I. Murat Devrinde Osmanlı Devleti'nin disiplinli ve devamlı bir ordusu vardır.
 E) Osmanlı Devleti sürekli büyüme içerisindeydi.

14. XIII. yüzyıl sonlarında kurulan Osmanlı Beyliği'nin kısa bir süre sonra Rumeli'ye geçmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkisi yoktur?

- A) Doğu'da Türk – İslâm beyliklerinin olması
 B) Doğudan gelen Türkmen göçlerinin nüfus yoğunluğuna neden olması
 C) Rumeli'de siyasi otoritenin zayıf olması
 D) Osmanlı Beyliği'nde taht kavgalarının başlaması
 E) Hâkimiyet anlayışı

15. Yıldırım Bayezid'ten boşalan Osmanlı tahtı için Yıldırım'ın oğulları arasında 11 yıl süren taht kavgalarını Çelebi Mehmet kazanmış ve tek başına Osmanlı padişahı olmuştur. Böylece Osmanlı Devleti yeniden toparlanmaya başlamıştır.

Bu duruma bakılarak;

- I. Osmanlı Devleti dağılma tehlikesi geçirmiştir.
 II. Ülke hanedan ailesinin ortak malıdır, anlayışı terk edilmiştir.
 III. Batıya doğru fetih hareketleri yavaşlamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
 D) I ve III E) I, II ve III

16. Osmanlı ülkesine katılmış olan Anadolu beyliklerinden Aydınoğulları, aşağıdaki savaşlardan hangisinin sonunda bağımsızlığını yeniden kazanmıştır?

- A) Varna Savaşı B) Ankara Savaşı C) Kosova Savaşı
 D) Sırpsındığı Savaşı E) Niğbolu Savaşı

17. Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Dönemi'nde yer alan olaylardan biridir?

- A) Kırım Hanlığı'nın Osmanlı Devleti'ne bağlanması
 B) Mısır'ın Osmanlı topraklarına katılması
 C) Bulgar Krallığı topraklarının Osmanlı ülkesine katılması
 D) Kıbrıs Adası'nın fethedilmesi
 E) Şehzade Cem'in II. Beyazıt'a baş kaldırması

18. Kuruluş Dönemi ile ilgili aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) Bursa'nın alınması - Orhan Bey
 B) Anadolu eyaletinin kurulması - I. Murat
 C) Edirne'nin Fethi - I. Bayezid
 D) Fetret Devri'nin sona ermesi - I. Mehmet
 E) II. Kosova Savaşı - II. Murat

19. Malazgirt Savaşı'ndan Sonra Anadolu'ya gelen Oğuzların 24 boyundan biri olan Kayılar kurulduğu ilk yıllarda Anadolu Selçuklu Devleti'ne bağlılığını bildirdiği halde diğer Türk boyları Selçuklularla mücadeleye girişmişlerdir.

Bu durumun Osmanlı Devleti'ne olumlu etkisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anadolu'da Bizans hâkimiyetinin artması
 B) Yetenekli devlet adamlarının Osmanlı'nın hizmetine girmesi
 C) Bizans siyasi varlığının uzun sürmesi
 D) Rumeli'ye geçişin kolaylaşması
 E) Doğu Anadolu'da güçlü bir beyliğin ortaya çıkması

20. Osmanlı Beyliği'nin kurulduğu yıllarda;

- I Anadolu'da siyasi birliğin olmaması
 II. Balkanlarda güçlü bir merkezi devletin olmaması
 III. Avrupa'da yüzyıl savaşlarının başlaması

gelişmelerinden hangilerinin Osmanlı fetihlerinin yönünün Batı olmasında etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve III E) I, II ve III

21. Osmanlı Beyliği Bizans sınırında bir uç beyliği olduğu için Moğol baskısından az etkilenmiş ve Avrupa'ya açılacak bir bölgede kurulmuştur.

Yalnız buna göre Osmanlı Beyliği'nin

- I. Coğrafi konumu
 II. Merkezi otoritesinin güçlü olması
 III. Jeopolitik bir yerde kurulması

Özelliklerinden hangileri kısa sürede büyümesinde etkili olmuştur.

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

22. Osmanlı Devleti'nin 1402 Ankara savaşında Timur'a yenilmesinin sonucunda Anadolu'da Türk beylikleri yeniden kurulmuş taht kavgalarının hüküm sürdüğü Fetret Devri başlamıştır.

Bu gelişmelerin Anadolu'da aşağıdakilerden hangisine yol açması beklenmez?

- A) Birlik ve beraberliğin zedelenmesi
 B) Sosyal sorunlarının baş göstermesi
 C) Ülke idaresinin güçleşmesi
 D) Halkın devlete bağlılığının artması
 E) Huzursuzluğun yaygınlaşması

23. Aşağıdakilerden hangi seçenek bir yönüyle diğerlerinden farklı gösterir?

- A) Ehl-i Hirfet B) Muhtesip C) Gedik
 D) Adet-i Ağnam E) Divan-ı Hümayun

24. İlk Osmanlı derya beyi olan.....İzmit kıyılarına yerleşerek bir donanma kurmuştur.

Yukarıdaki boşluğa aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- A) Çaka Beyi B) Barbaros C) Gündüz Alp
 D) Karamürsel Alp E) Kılıç Reis

CEVAP ANAHTARI:

